

benhavn, skulle i den Retning ikke have den samme Betydning som den ordinære Skifteret; Skiftecommissairers Kjendelse appelleres til Høiesteret, medens den ordinære Skifterets Kjendelse appelleres til Overretten, og altsaa vil den Ret, som er stillet under Skiftecommissairer, faae en større Indflydelse, men større Myndighed end Skiftecommissairer. Jeg forudsætter forøvrigt, at man har tænkt sig, at disse Decreter af en Skifteret skulle kunne appelleres; der findes vel Intet derom, men jeg antager, at det er en Selvfølge. Naar vi dernæst gaae videre, henlydes der til Bogføringen, og navnlig tillægges der Opgjørelsen af en Balance en meget stor Betydning; men, naar man efterseer Forordningens om Handelsbøgers Førelse, vil man finde, at mange Handlende kun behøve at føre en eneste Bog, og at det er nok, naar kun Opgjørelsen balancerer. Mange Kjøbmænd ville maaskee ikke engang være istand til at opgjøre en Balance, idet deres Kundskaber ikke strække sig saavidt, men de kunne derfor dog gjerne føre en ordentlig Bog; det er maaskee ikke engang blot Kundskaber, de mangle i den Henseende, men de mangle maaskee den hele Ovelse i saadanne Arbejder, og jeg troer derfor, at der er lagt en Betydning i en Balances Opgjørelse, som ikke bør ligge deri. En overmaade redelig Mand kan maaskee, fordi han ikke har gjort Noget, som han efter sine Omstændigheder ikke har Anledning til at gjøre, idet hans hele Forretning maaskee ikke er vidt løstigere, end at han kan opgjøre i Hovedet og have det paa Fornemmelsen, hvorledes han sidder i det, forhindres fra at opnaae den Begunstigelse, som tilsigtes, medens en Anden, der er mere dygtig i Bogføring, men ikke har besørget sine Forretninger med saamegen Troskab som den Anden, kan opnaae den, hvilket navnlig ogsaa meget vil afhænge af, om de Størrelser, der opføres i en saadan Balance, ere saa begrundede, at de fortjene at staae der med den Størrelse, de indtage. Det skal dernæst undersøges, om Speculationerne ikke have været letvindige eller usforholdsmæssige, hvilket vistnok er en meget vanskelig Undersøgelse, og det kan godt være, at en dygtig Mand, der prøver sine Kræfter paa Grund deraf kan

gaae glip af denne Begunstigelse, uagtet han ellers i alle Forhold har været meget reiskaffen, og ikke har tilstøttet Andet end at skaffe Hvert Sit og gaae sig selv Resultater af disse Forhandlinger skal da være, at Debitor i fem Aar skal være fri, ikke blot for personlig Arrest, men ogsaa for Søgmaal, og det er dette, der, som jeg troer, vil give Anledning til mange Forviklinger, hvorom der ingen Bestemmelser indeholdes i Forslaget; det vilde let blive Tilfældet, at i de 5 Aar, hvort en Creditor ikke skal kunne forfølge sin Debitor, kunde hans Ret være aldeles præscriberet, og da navnlig en Verel efter Verelanordningen kun gjælder i 5 Aar, troer jeg, at selv om Præscriptionen standfædes ved Anmeldelse i Boet, vil dog dens Gyldighed ikke let kunne udstrækkes ud over 5 Aar til, hvorved en Mand paa en meget beqvem Maade kunde blive fri for hele sin Verelgjæld. Hvis nu Debitor døer i den Tid, hans Bo er under Skiftebehandling, skal der saa ikke kunne gjøres Forsøgningskrav gjældende mod Boet, skal man da ikke kunne anmelde sine Fordringer i Boet og faae dem betalte? Hvorledes vil det stille sig med Hensyn til det Søgmaal, der nu vil kunne finde Sted, medens et Bo staaer hen? En Mand, der har en Fordring i Boet, kan baade anmelde den og erhverve Dom over Debitor ved en ordinær Domstol; skulde han da ogsaa miste sin Ret, eller skulde han kunne forfølge den Sag, han har erhvervet Dom for? Lad os tænke os en Mand, der har Pantet i Alt, hvad Debitor eier eller eiendes vorder, men som ikke bliver fyldestgjort, skal han heller ikke komme til nogen Fyldestgjørelse, uagtet Debitor har erhvervet Saa meget, at der er tilstrækkeligt til at dække den resterende Pantefordring? De, der have thinglæste Domme og Førlig, have jo Rettighed mod Fallentens Person og hans Gods, forsaavidt det er udenfor Boet, og naar nu dette sluittes, inden deres thinglæste Domme eller Førlig løbe ud af Kraft, skulde de da heller ikke kunne gjøre deres Fordringer gjældende mod Fallenten? Denne Paragraph passer i det Hele slet ikke til det, som det øvrige Lovforslag indeholder, navnlig med Hensyn til Arrestfriheden, thi efter den foregaaende Paragraph